

DZIŚ W NUMERZE:
Autostrada jak fatamorgana str. 3
GŁOSIK - rubryka dla dzieci str. 4
Jak ryba w wodzie str. 5
Stawiamy na młodzież str. 8

CZWARTEK
1 LISTOPADA 2007
NR 127
ROCZNIK LXII
CENA 6 Kč
 tel.: 558 731 766
 faks: 558 740 044
 info@glosludu.cz

KONSUL ODWIEDZIŁ ZAOLZIAŃSKIE CMENTARZE

Pamięci przodków

KRONHOLD (ep) - Konsul generalny RP w Ostrawie Jerzy Kronhold odwiedził wczoraj zaolziańskie cmentarze, składając kwiaty na grobach kilku wybitnych osobistości związanych z historią Zaolzia.

W tym szczególnym dniu, będącym wigilią Dnia Wszystkich Świętych, bardzo chciałem odwiedzić cmentarze, będące świadectwami historii związanej z moim rodakami. Powiedział naszej redakcji konsul Kronhold. W ciągu wczorajszej wizyty konsul odwiedził cmentarze w Gnojniku, Ligotce Kameralnej, Nawsiu i Jabłonkowie. Była to pierwsza, w czasie pełnienia misji dyplomatycznej, droga do cmentarzy i nekropolie zaolziańskie. Na czesko-cieszyńskim cmentarzu, podczas rozmowy z opiekunem tu Henryka, zrodził się pomysł zorganizowania w przyszłości wieczoru pamięciowego poświęconego cmentarzowi. Droga przez zaolziańskie nekropolie zakończyła się w

Czeskim Cieszynie przy pomniku na Konteszyńcu, poświęconym m.in. zaolziańskim ofiarom Katyń. Na pomniku kwiaty złożyli również przedstawiciele stowarzyszenia „Rodzina Katyńska”.
Jestem daleki od tworzenia hierarchii setnych osób zasługujących na pamięć, takich nazwisk można w tej chwili wymienić wiele - dodał konsul. - Dziś dotarłem akurat do tych miejsc, do tych grobów dlatego, że po drodze do Cieszyna chciałem odwiedzić Gnojnik, Ligotkę Kameralną, Nawsie i Jabłonków. Uświadomiłem sobie, że we wszystkich miejscach odwiedzanych dziś przeze mnie są pochowani ludzie mi bliscy i znani. Jako poeta chciałem odwiedzić szczególnie grób Henryka Jasiczka, a także Władysława Mlynka.

Pod pomnikiem na Konteszyńcu złożył wczoraj kwiaty także przedstawiciele Rodziny Katyńskiej i kombatanci.

WAŻNE DLA POLAKÓW DECYZJE PODEJMUJĄ INNI

Dwujęzyczność usunięta

TRZYNIEC (hs) - Osoby zaglądale czasami w swoich internetowych podróżach na forum portalu 3nec.cz mogą się od wtorku mocno zdziwić, próbując znaleźć dyskusję na temat dwujęzyczności. Administrator postanowił bowiem usunąć ją ze swojego portalu. Decyzję w imieniu trinec.cz tłumaczy Adam Kurzok w ten sposób: - Niestety jej zawartość znacznie odeszła od pierwotnego ciekawego tematu i dochodziło w niej do osobistych i narodowościowych ataków wywoływanych przez nacjonalistycznych osobników z obu stron. Po czasie dyskusja przestała spełniać swój pierwotny cel, a niektóre wypowiedzi znajdowały się na granicy prawa.

Warto przy okazji napisać, że forum należało do najczęściej odwiedzanych na tym serwerze. W ciągu ostatniego roku odwiedziło go ok. 50 tys. internautów. Ostatecznie znalazło się na niej 6780 postów. O ile przez bardzo długi czas dyskusja rzeczywiście spełniała swój cel i była okazją do wymiany rzeczowych poglądów na temat dwujęzyczności, o tyle ostatnio stała się narzędziem do ataków na tle narodowościowym i nie tylko. Szkoda więc, że pojedyncze osoby o skrajnych poglądach doprowadziły do jej usunięcia. Było to bowiem jedno z małych miejsc w Internecie, gdzie można było o problemach mniejszości podyskutować.

A jak zatem wygląda obecny stan wdrażania podwójnego nazewnictwa w Trzyńcu? - W maju nie został przyjęty wniosek o wprowadzenie dwujęzycznych napisów w mieście, który podaliśmy w styczniu - powiedział „GL” Roman Suchanek, członek trzynieckiej komisji ds. mniejszości narodowych.

W tym miesiącu odbyły się obrady komisji, która miała zdecydować o tym, czy polecić radzie miejskiej wysłanie prośby do Kolei Czeskich o umieszczenie dwujęzycznych napisów na kolei. Niestety Urząd Miejski nie był w stanie do zamknięcia numeru przekazać nam wyniku głosowania, gdyż przewodniczący komisji Ladi-

slav Vrátný nie zdążył jeszcze (po dwóch tygodniach) podpisać odpowiednich uchwał. Jednak redakcja z wiarygodnego źródła dowiedziała się, że komisja nie poleciła miastu wysłania prośby o dwujęzyczne napisy na kolei. Według dostępnych informacji wszyscy Polacy, którzy są członkami komisji głosowali za dwujęzycznością na kolei. Tym samym o polskich sprawach zdecydowali przedstawiciele innych mniejszości i przewodniczący komisji.

- Zrobiliśmy wszystko, co można było zrobić - powiedział poproszony o komentarz R. Suchanek. - W przyszłym miesiącu zamierzamy zorganizować spotkanie wszystkich polskich organizacji, które działają na terenie miasta. Chcemy omówić, jak będziemy dalej postępowali w tej sprawie.

Wieża wyleci w powietrze

DĄBROWA (mro) - Kolejny „huczny spektakl” szykuje OKD dla mieszkańców okolicznych wsi oraz mediów. Jutro, dokładnie o godz. 13.00 zostanie wysadzona w powietrze wieża wydobywczą kopalni Dąbrowa (Kopalnia ČSA). Teren kopalni po uprzednim zabezpieczeniu i splantowaniu przejdzie na własność RPG Real Estate i być może na rynku pojawi się oferta jego sprzedaży, jako tzw. brownfields.

Na początek mostek

BOGUMIN (mro) - Od wspólnej budowy mostku dla pieszych w Kopytowie rozpoczęła współpracę dwa ośrodki miejskie oddzielone Olzą - Bogumina i gmina Gorzyce. Uzgodniono to w protokole o współpracy transgranicznej, który podpisali wiceburmistrz Bogumina Věra Palková oraz Gorzyce Piotr Oslizlo.

- Ładnie przerzucenie mostu, czy to realnego, czy mentalnego sprzyja kontaktom mieszkańców po obydwu brzegach rzeki - podkreśla Petr Vicha, burmistrz Bogumina, dodając, że ludzie nie będą musieli już zajeżdżać do Gorzyca Bogumina czy Wierzniovic, by przekroczyć Olzę. - Budowa mostu w tym miejscu będzie sprawdzianem naszej czesko-polskiej współpracy, bo musimy nas do załatwienia sprawy formalne i pozyskanie współfinansowania z UE.

Most powinien powstać do trzech lat. Jak zaznaczył kierownik wydziału administracyjnego magistratu bogumińskiego, Lumír Macura, chodzi o klauzulę umowę między miastami partnerskimi. Jej celem jest osiągnięcie wzajemności i rozwoju obydwu samorządów, organizacji, zakładów pracy i instytucji po obu stronach granicy.

60-lecie jubileuszowa wystawa SMP

CIESZYN (kor) - W marcu obchodzi 60 lat od założenia Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej. W ramach obchodów tego jubileuszu jest ekspozycja pn. „60 lat Stowarzyszenia SMP”, którą wspólnie

z zarządem tej organizacji przygotował Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków. Wernisaż wystawy odbył się wczoraj w siedzibie Kongresu, a można ją zwiedzać do 14 grudnia br.

Jak powiedział nam jeden z autorów wystawy, członek ZG SMP Michał Przywara, wystawa prezentuje wszystkie okresy skomplikowanej historii organizacji, począwszy od marca 1947 roku, przez burzliwy rok 1952 (SMP miało wtedy połączyć się z Czechosłowackim Związkiem Młodzieży),

reaktywację działalności podczas tzw. Praskiej Wiosny (1968-1970), lata 1990-96, a kończąc na kolejnej reaktywacji SMP w 2000 roku i jej działalności w ostatnich latach. - Można tu obejrzeć nie tylko wiele zdjęć, ale także sporo dokumentów: stare statuty, legitymacje członkowskie, plakaty zapraszające na imprezy, m.in. do klubu „Dziupla”, który był kiedyś klubem SMP-owskim. Uważam więc, że wystawa nasza może zaintrygować wszystkich - mówi M. Przywara.

ciąg dalszy na str. 2

XIII EDYCJA KONKURSU RECYTATORSKIEGO „KRESY”

CZ. CIESZYN (mro) - O tym, że polska poezja i proza potrafią inspirować ludzi różnych generacji, przekonują się uczestnicy oraz publiczność XIII Konkursu Recytatorskiego „Kresy”, który odbędzie się 16 listopada w Gimnazjum Polskim w Cz. Cieszynie.

Tam bowiem na IV piętrze zmierzają swoje siły miłośnicy słowa w 3 kategoriach - do 12 lat, od 12 do 16 i powyżej 16 lat. Najlepsi z trzeciej kat. wezmą udział w XVI Białostockich Spotkaniach Laureatów „Kresy 2007”, w pierwszym tygodniu grudnia.

Zanim jednak staną w konkursowe szranki, chętni powinni zgłosić się do Gimnazjum Polskiego z wypełnioną kartą zgłoszenia (dostęp-

na jest ona na stronach internetowych Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica”). Zgłoszenia należy przesłać do 9 listopada. - W tym roku recytatorzy będą mogli przed-

samiym dniu, co eliminacje - od godz. 8.00. Pół godziny później rozpoczyna się konkursowe zmagania. Na pytanie „GL”, czy w III kategorii mogą startować także „urodzeni wcześniej” padła odpowiedź: - Będzie nam bardzo przyjemnie, o ile ktoś ze starszych recytatorów weźmie udział w konkursie.

Dodajmy, że jak co roku dobór repertuaru, interpretację, technikę, wyrazistość mowy oraz coś, co określiłoby jest jako ogólny wyraz artystyczny, będą oceniali fachowcy - jurorzy z Polski - Grażyna Dworakowska oraz Mariusz Orzełek, a także doskonale znany zaolziański Karol Suszka.

Polska poezja inspiruje

stawić dwa teksty. Nie muszą być to utwory poetyckie, może być to proza, oczywiście polskich autorów. Jednakże łączny czas wykonania nie powinien przekroczyć 5 minut - powiedział „GL” Władysław Kubiś, organizujący eliminacje na Zaolziu.

Rejestracja uczestników odbędzie się w tym

Nowy wójt

OLŻA (dc) - W poniedziałek nowym wójtem gminy został Tomáš Čížek (niezależny). Zastąpił tymczasowego wójta Jana Felca, który zrezygnował z funkcji wójtowskiej w rodzinnych. Tomáš Čížek jest dotychczas w komisji ds. mniejszości narodowych.

Prognoza

TRZYNIEC - Częściowe zachmurzenie i bez opadów. Temperatura w dzień 8-11 st. C. Temperatura w nocy 2-4 st. C.
BOGUMIN - Puchotworno i możliwie ule. Temperatura w dzień 10-13 st. C. Temperatura w nocy 4 - 2 st. C.

07127
 2422041

Znad Wisły

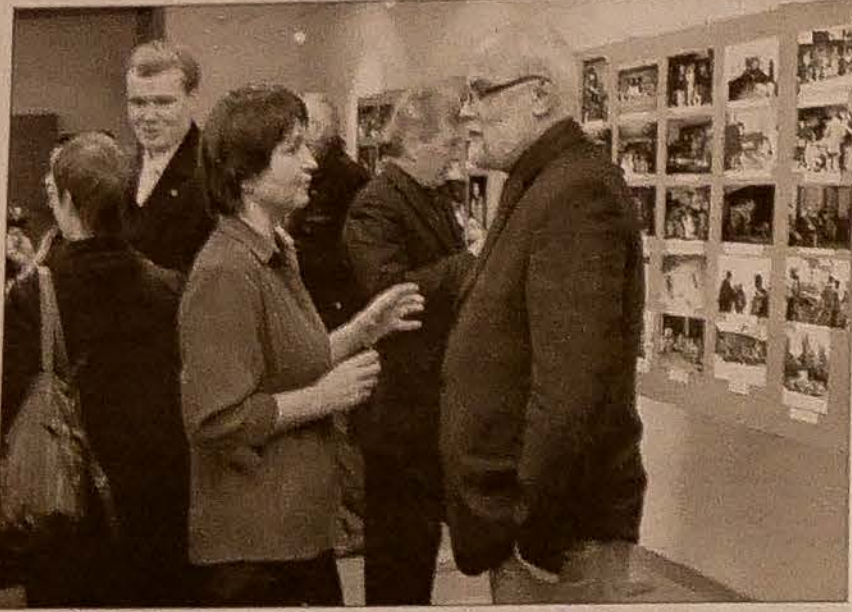
■ Ministerstwa Gospodarki i Rolnictwa, a także Ochrony Środowiska lub Pracy w rządzie PO-PSL mają przyspaść ludowcom - poinformował we wtorek po posiedzeniu Zarządu Krajowego PO szef partii Donald Tusk. Powiedział również, że w ciągu 24 godzin od desygnowania go na premiera, byłby gotów do przedstawienia konkretnej konstrukcji przyszłego rządu. Zadeklarował, iż - na początek zaproponujemy skład Rady Ministrów szcuplejszy o dwa ministerstwa. Prezydent Lech Kaczyński zastrzegł, że przed desygnowaniem Donalda Tuska na premiera chciałby zobaczyć umowę koalicyjną. D. Tusk przeprosił premiera J. Kaczyńskiego za ataki na niego w trakcie kampanii wyborczej.

■ Polacy są zadowoleni z rezultatu wyborów - wynika z sondażu, jaki wśród 1048 Polaków przeprowadziła 26-28 października PBS DGA na zlecenie „Gazety Wyborczej”. W powyborczej euforii respondentów dąbily Platformie jeszcze więcej głosów niż tydzień temu (PO poparłoby aż 53 proc. Polaków), co pozwoliłoby jej zdobyć w Sejmie bezwzględną większość. Polacy po wyborach są optymistami. Wyniki głosowania cieszą 58 proc., martwią - 24 proc. ankietowanych. Najbardziej cieszą się wyborcy PO - 91 proc., ale też LiD - 70 proc. Wyborcy PSL są już bardziej sceptyczni - 54 proc. cieszy się, 33 proc. martwi. Przewaga zadowolonych jest także wśród tych, którzy nie głosowali - 45 proc. cieszy się, a 21 proc. martwi. Nawet w elektoracie PiS nastroje nie są grobowe - wprowadzanie wyników wyborów martwi 64 proc., ale „aż” 19 proc. cieszy.

■ W związku ze zbliżającym się Dniem Wszystkich Świętych Polka wspominać będzie Polaków, którzy zmarli w ciągu minionych 12 miesięcy - intelektualistów, kapłanów, artystów, dziennikarzy, żołnierzy. Znaleźli się wśród nich ks. prałat Zdzisław Peszkowski - kapelan Rodzin Katyńskich, pisarz i reportażysta Ryszard Kapuściński, leksykograf Władysław Kopaliński, aktor Leon Niemczyk, b. poseł SLD i minister budownictwa Barbara Blika.

■ Już dzisiaj otwarcie XVII-wiecznej krypty w podziemiach jasnogórskiej Kaplicy Matki Bożej, gdzie przez sześć wieków dokonywano pochówków paulińskich mnichów. Krypta zostanie otwarta na osiem dni dla zwiedzających. To jedyna w roku okazja, aby odwiedzić jedno z najstarszych miejsc w sanktuarium. Krypta jest udostępniana wiernym tylko w czasie tzw. oktawy Wszystkich Świętych - między 1 a 8 listopada.

■ Kanon lektur ustalony przez Giertycha - do kosza. Do szkół pójdą sześciolatki, pojawią się bozy edukacyjne - powiedział się dziennik „Polska”. Gdy tylko Donald Tusk wskaże nowego ministra edukacji, na jego biurku wyłduje sierta apeli o unieważnienie kanonu lektur, który wymyślił dla szkół były minister: Roman Giertych z LPR i Ryszard Legutko z PiS. Piśma w sprawie lektur szykują m.in. Polska Izba Książki, Stowarzyszenie Nauczycieli Polonistów, znawcy literatury i autorzy podręczników do języka polskiego. Polonisci alarmują, że nowy kanon jest zbyt obszerny. **Opz. (mro)**

Fot. Marek Sankiewicz

W wernisżu wystawy z okazji 60-lecia SMP wziął udział konsul generalny RP w Ostrawie Jerzy Kronhold (z prawej).

Jubileuszowa wystawa SMP

Dokończenie ze str. 1
Aktualna działalność SMP to jednak nie tylko jubileuszowa wystawa. Już jutro w Domu PZKO Trzyniec Łyżbice Wieś odbędzie się impreza pn. „Independent.pl”, czyli spotkanie z polską muzyką niezależną, organizowana wspólnie przez SMP-owców i Klub Stypendystów Semper Polonia. Dwa razy w miesiącu odbywają się w siedzibie Kongresu „Spotkania z polskim filmem”. Co roku młodzież spotyka się na tzw. „Świątecznym EYEH” oraz Dniach Kultury Studenckiej. - O imprezach można się więcej dowiedzieć zaglądając

na nasze strony internetowe: www.smp.wz.cz. Przygotowujemy zresztą ich nową wersję, którą powinna być uruchomiona jeszcze w listopadzie - zapewnia M. Przywara. Przywara, który w Zarządzie Głównym SMP pełni funkcję gospodarza, jest obecnie też pracownikiem etatowym organizacji. Prezesa SMP jest Roman Sekula, jego zastępcą - Tomasz Kostka. Poza tym jest jeszcze 4 członków ZG. - O tym, czy tak będzie także w następnej kadencji, zadecyduje Zjazd SMP, który odbędzie się w lutym 2008 r. - dodał M. Przywara.

Nowy obiekt dla centrum

BYSTRZYCA (kor) - W ramach październikowej sesji rady gminnej jej członkowie mieli okazję obejrzeć prezentację firm ubiegających się o budowę wielofunkcyjnego obiektu w centrum wsi. Chodzi o kompleks mieszkaniowo-usługowy, w którym oprócz ok. 20 nowych mieszkań, znalazłyby się także m.in. biura, przychodnie lekarskie, bank czy

pizzeria. Radni ostatecznie wybrali firmę „Real Spektrum Global” z Brna, z którą władze wioski będą obecnie rozmawiać nt. projektu oraz harmonogramu prac. Jak poinformował nas zastępca wójta Bystrzycy, Roman Wróbel, prace budowlane powinny ruszyć w połowie przyszłego roku, a zakończyć się w połowie 2009 roku.

Międzynarodowy Dzień Białej Laski

MARKLOWICE (ep) - W październiku obchodzono Międzynarodowy Dzień Białej Laski, czyli dzień ludzi niewidomych. Biała laska stała się bowiem nie tylko narzędziem pomocnym osobom z uszkodzonym wzrokiem przy samodzielnym poruszaniu się, lecz również ich symbolem.

Obchody tego dnia odbyły się m.in. w Markłowicach. W miniony poniedziałek, na zaproszenie Polskiego Związku Niewidomych z Wodzisławia Śląskiego, na Jesienne Spotkanie Integracyjne „Z białą laską w Markłowicach” przyjechało kilkunastu członków trzynieckiego, partnerskiego stowarzyszenia TrójkaCod. - Spotkanie wyznaczone w Markłowicach m.in. dlatego, że stamtąd pochodził pierwszy prezes wodzisławskiego koła Polskiego Związku Niewidomych, Józef Przyczyniek - powiedział „GL” prezes TrójkaCodu, Oton Dyrbus. - Po mszy świętej, która rozpoczęła spotkanie, odwiedziliśmy jego grób.

Impreza integracyjną kontynuowano w pobliskiej sali parafialnej. Po części oficjalnej - przemówieniach gości oraz złożeniu uroczystych życzeń niewidomym i słabo widzącym solenizantom z miesiąca października, nastąpiła część towarzysko-biesiadna. Do tańca i zabawy przygrywał zaproszony zespół muzyczny.

Impreza integracyjną kontynuowano w pobliskiej sali parafialnej. Po części oficjalnej - przemówieniach gości oraz złożeniu uroczystych życzeń niewidomym i słabo widzącym solenizantom z miesiąca października, nastąpiła część towarzysko-biesiadna. Do tańca i zabawy przygrywał zaproszony zespół muzyczny.

Piekawostki

Polskie dania w menu

Typowe dania z Polski, Rumunii, Chin i Filipin pojawiają się w stołówkach państwowych szkół w Rzymie. - Co miesiąc jeden kraj - tak nazywa się inicjatywa asesora ds. polityki oświatowej we włoskiej stolicy. Raz w miesiącu dzieci dostają na obiad potrawę z krajów, z których pochodzi najwięcej uczniów z rodzin imigrantów. Etniczną kuchnię w szkolnych stołówkach zainaugurowały dania z Bangladeszu. W listopadzie zaserwowane zostaną dania kuchni rumuńskiej, w grudniu - albańskiej. W styczniu dzieci spróbują polskich dań. Na afiszach rozwieszonych w szkołach można przeczytać, że w polskim dniu podane zostaną: pierogi ruskie, barszcz, kurczak z pieczarkami, ówka, miowita, a na deser - jabłko pieczone z miodem. W lutym zaprezentuje się Peru, a w kolejnych miesiącach

odbędzie się degustacja dań kuchni chińskiej, marokańskiej i filipińskiej. Do szkół w Rzymie chodzi 30 tysięcy dzieci imigrantów ze 170 krajów.

Wierzą w duchy

Ponad jedna piąta Amerykanów (23 proc.) twierdzi, że widziło ducha lub czuło kiedyś jego obecność - wynika z badań przeprowadzonych przez ośrodek Ipsos z okazji zbliżającego się święta Halloween. Niewiele mniej, bo 19 proc. wierzy w moc czarów, a 48 proc. przyjmuje jako fakt istnienie percepcji pozazmysłowej. Wiarę w istnienie UFO, czyli wixty przybyszów z kosmosu, podziela 14 proc. Amerykanów. Są to głównie osoby z uboższych warstw społecznych. W związku z podobnymi wnioskami dużą popularnością cieszą się w USA wycieczki w miejsca jakoby nawiedzone przez duchy, głównie

Moim zdaniam

Kultura świętowania

Bardzo poważny tytuł, mniej poważna treść. Bo jak tu być poważnym, kiedy w społeczeństwie rozgorzała gorąca dyskusja na równie gorący temat: Halloween jest be! Wszak to obcy kulturowo zwyczaj, pasujący do chrześcijańskich tradycji jak pięść do nosa. To tylko zabawa - komentują inni - nikomu nie szkodzi. Dzieciaki bawią się z atrapami noży wbitych w głowę. Rodzice temu przykaskują, domy kultury odhaczają imprezę - tak też bywa. Pewnie i nikomu to nie szkodzi, choć zagorzali przeciwnicy halloweenowej zabawy twierdzą, że za 10 lat dorosłe już pokolenie - „żeby się zabawić, trzeba kogoś zabić”. Trochę krwawe prośectwo...

Zwyczaj jakoś się jednak pomału przyjmuje. Kultura zmienia się - widoczna w tym, że teraz na każdej formie świętowania można zarobić. Do tego się już przyzwyczailiśmy w tej części Europy. W Halloween nie się bawią, drudzy zarabiają. Na szczęście 1 listopada, Dzień Wszystkich Świętych, jest nadal świętem „poważnym”, dla bardzo wielu chętnych wspomnienia i refleksji. I ten dzień nie może się jednak obronić przed bezlitosnymi prawami kapitalizmu. W Polsce 1 listopada jest dniem wolnym od pracy. Można więc nie tylko odwiedzić groby zmarłych, ale usiąść wygodnie przed telewizorem, bo na ten dzień stacje telewizyjne szalenie ambitne amerykańskie komedie. Co zrobić, kiedy dzień święty jest jednocześnie dniem wolnym? Kultura świętowania zmienia się i nie. A czy na dobre, czy na złe - to każdy musi osądzić sam, kiedy już wróci z cmentarza i zasiądzie wygodnie w fotelu wyciągając nogi na lewicy pilota w rękę.

Najpiękniejszy dworzec

BOGUMIN (mro) - Bogumińska stacja kolejowa została uznana za jeden z trzech najpiękniejszych dworców RC spośród dwudziestki konkurujących ze sobą obiektów. Petr Vicha, burmistrz miasta odebrał w poniedziałek na dworcu Masaryka w Pradze nagrodę specjalną za przeprowadzone z poczuciem odpowiedzialności prace konserwatorskie, wsparcie miasta i opiekę pracowników nad ich dworcem. - Bogumin od początku swoich dziejów był znaczącym węzłem komunikacyjnym. Jego strategiczną lokalizację potwierdza wyremontowa-

ny dworzec i powstająca miniaturowa Remont dworca była jedną z największych inwestycji miasta w ostatnich latach - powiedział przy odebraniu nagrody burmistrz Vicha. Pierwszy pociąg przyjechał do Bogumina 1 maja 1847 roku. W roku 1860 powstał tu pierwszy dworzec kolejowy. Budynek i stacja przeszły modernizację w 1911 r. i w tym neorenesansowym stylu dochowały się do naszych czasów. W 2006 zakończono prace odtworzenia węzła kolejowego w Boguminie, dzięki którym dworzec stał się jednym z najnowocześniejszych w Republice.

Strażnicy widoczni

HAWIERZÓW (dc) - Nocne patroly Straży Miejskiej nastają wyposażone w kurtki z pasami odbliaskowymi, dzięki czemu będą i tłu brze widoczne. Również samochody Straży Miejskiej posiadają pasy odbliaskowe oraz nowe oznakowanie w jasnych kolorach. Na razie chodzi o dwa wazy, które w ten sposób oświetlone są widoczne - powiedział nam kierownik SM, Bohuslav Muras.

Książka premiera

Były premier Tony Blair podpisał kontrakt wydawniczy na książkę o swoim życiu na czele brytyjskiego rządu. 54-letni polityk, który czwartego ustąpił po 10 latach do nowiska szefa rządu, objął misję na funkcje specjalnego misjonażerskiego wysłannika do egipskiego Wschodu. Wspominałbyłego premiera objął ówczesny szef rządu Gordon Brown. Blair z prezydentem USA Bill Clintonem i George'em W. Bushem - Mam nadzieję, że ta książka będzie powołaniem i przewodnikiem do jednoczesnego interesowania się moim życiem na ciele rządu - powiedział Blair.

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Telewizja

CZWARTEK 1 LISTOPADA

TVP 1

6.10 Klan (s.) 6.35 Plebania 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 7.55 Był taki dzień 1 listopada 8.00 Wiadomości 8.13 Ennio Morricone w Krakowie 8.20 Tajemnice Watykanu - Papięskie gospodarstwo 8.45 Kuchci-kowo gotowanie na ekranie - Kluski i kluseczki 9.00 Ziarno 9.25 Dzieci pani Pająkowej ze słonecznej doliny 10.10 Bukolandia - Katastrofa 10.35 Serca polskie - Izabela Czartoryska 10.45 Noce i dnie - Bogumił i Barbara 12.50 Serca polskie - Tadeusz Kościuszko 13.00 Wiadomości 13.10 Portret artysty - Andrzej Zaucha 13.40 Noce i dnie - Wiatr w oczy 15.40 Wszyscy święci 17.00 Telexpress 17.15 Klan (s.) 17.40 Plebania (s.) 18.00 Koncert, jakiego nie będzie... 18.50 Serca polskie - Fryderyk Chopin 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Zagubieni (s. USA) 21.30 Miła księżycowego światła (film USA) 23.25 Ennio Morricone w Krakowie - „Pieśń o Bogu ukrytym” 0.15 Bezimienni bohaterowie (film USA) 1.40 Był taki dzień 1 listopada.

TVP 2

6.30 Legenda Titanica (film wł.) 7.55 Wycieczka 8.45 Złotopolscy - Kto po-bił Marka (s.) 9.10 Barwy szczęścia (s.) 10.00 Wojciech Cejrowski boso przez świat - Największy odpust świata 10.25 Odnalazł spokój 12.00 Zachodni szlak 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy - Kobiety są dziwne (s.) 15.00 Szansa na sukces - Wspomnienie 15.55 Dzwonnik z Notre Dame (film USA) 17.35 Pozostawić swój ślad... 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.55 Pejzaż bez Ciebie 20.00 Barwy szczęścia (s.) 20.50 Kulisy „Barwy szczęścia” 20.55 Pejzaż bez Ciebie 21.30 Panorama 21.50 Sport-telegram 21.55 Dr House (s. USA) 22.35 Okno strachu 0.05 Misja (film bryt.) 2.05 Msza za ojczyznę.

TV KATOWICE

7.00 Serwis info 7.12 Przegląd prasy 7.15 Serwis info flesz 7.45 Aktualności 7.50 Nie tylko dla pobożnych zamyslenia 7.55 Śląskie requiem 8.45 Ślązaków portret własny 9.09 Przegląd prasy 9.15 Serwis info 10.05 Program publicystyczny 10.30 Serwis info 11.00 Film dokumentalny 11.30 Serwis info

KRYSTAŁOWE DZIEDZICTWO

Melodramat, 110 min, Niemcy 2002
Polsat, czwartek 1. 11., godz. 14.15
Reżyseria: Rolf von Sydow
Występują: Denise Zich, Anja Kruse, Bernd Herzsprung, Wayne Cependale, Diana Korner, Peter Böhlke, Heinz Drache i inni.
Podczas studiów we Włoszech

piękna projektantka Marie zakochuje się w księciu Maksie von Wartenborgu, dziedzicu jednej z najstarszych niemieckich dynastii, produkujących od wieków luksusową porcelanę. Młodzi pobierają się w tajemnicy i przyjeżdżają do Niemiec, by zrobić niespodziankę rodzicom. Podczas spotkania obu rodzin okazuje się, że ojciec Maksy, książę Julius, miał kiedyś romans z matką Marie, Hanną. Marie odkrywa, że Julius jest jej ojcem.

12.09 Komentarz - kraj 12.30 Serwis info 13.07 Komentarz - świat 13.24 Serwis kulturalny 13.30 Serwis info 14.09 Komentarz - kraj 14.30 Serwis info 15.10 Raport z Polski 16.07 Serwis ekonomiczny 16.13 Rozmowa dnia 16.30 Serwis info 16.45 Aktualności 16.50 Pamięci Jerzego Kukuczki 17.15 Film dokumentalny 18.00 Aktualności 18.30 750. rocznica śmierci św. Jacka - koncert z Watykanu 20.01 Litania miast 21.05 Telekurier bliżej ciebie 21.30 Serwis info 21.45 Aktualności 21.55 Śląskie requiem 23.00 Do góry nogami 23.45 Ostatnia wyprawa admirała Franklina 0.33 Minęła 20-ta.

POLSAT

5.45 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.15 Gadzet i Gadzetinis 7.45 Czarodziejki (s. anim.) 8.15 Power Rangers (s.) 8.45 Babar zwycięzca 10.15 Bóg jeden wie, panie Allison (film USA) 12.25 Terry 14.15 Kryształowe dziedzictwo 16.05 Duża ryba (film USA) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Tylko miłość (s.) 21.00 Ekipa (s.) 22.15 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku 23.15 W rękach wroga 1.30 Zanim do tego dojdzie 3.15 Nagroda gwarantowana 4.15 Nocne randki 4.45 Music Spot.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Bananowe rybki 9.30 Na tropie (mag. krym.) 10.00 Wiadomości 10.05 List do Ciebie 11.00 Kolory życia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.25 Ćwiczmy z TVC 13.40 Pod pokrywką (mag.) 14.05 Wszystko party (talk show) 14.50 Angielski z maharadzą 15.00 Wiadomości 15.05 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 16.00 Zaczarowane przedszkole 16.40 Meduza (lista przeb.) 17.15 AZ-kwiz 17.35 Stop 17.40 Czarne owce (pr. publ.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.15 Ogród - to sztuka 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Hercule Poirot (film br.) 21.50 Bananowe rybki (talk show) 22.15 Fenomen dziś 22.45 Q (mag.) 23.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 23.25 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.30 Deadwood (s.) 0.25 Nie mam pracy 0.50 Musicblok 1.15 AZ-kwiz.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Schechtlowie 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 10.55 Msza św. 12.00 J. Haydn: Koncert F dur 12.15 AZ-kwiz 12.40 Teatr żyje! (mag.) 13.10 Słowo na niedzielę 13.20 Kosmopolis 13.50 Bajka 14.00 Nauka jest zabawna 14.25 Program dyskusyjny 14.40 Obserwacja (film) 14.55 Labirynt 15.30 Świat na torach (mag.) 15.55 1905 - Gwiazdny rok Alberta Einsteina (dok.) 16.45 Ułamki czasu 17.05 Wiadomości w języku migowym 17.15 Buly (mag.+transmisja meczu hokeja) 20.00 Czarni i czarniejsi (dok.) 21.00 Wydarzenia, komentarze 21.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.40 Klub Filmowy: Rosyjska arka (film niem.-ros.) 23.15 Po powierzchni 23.35 Polityczne spektrum 0.00 Inna droga do domu 1.00 Nie poddawaj się.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Sprawy ojca Dowlinga (s.) 9.35 Zapisane w sercu (film USA) 11.30 Ulica (s.) 12.15 Zawodowcy (s.) 13.15 Lenssen i spółka (s.) 13.45 Gorące Hawaje (s.) 14.40 Czarodziejki (s.) 15.35 Bez śladu (s.) 16.30 Świat według Bundy'ch (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przyszłonia w różnym ogrodzie (s.) 21.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 22.20 Terminator (film USA) 0.25 Ostatni świadek (s.) 1.40 Na własne oczy.

MILA KSIĘŻYCOWEGO ŚWIATA

Obyczajowy, 115 min., USA 2002
TVP 1, czwartek 1. 11., godz. 21.30
Reżyseria: Brad Silberling
Występują: Jake Gyllenhaal, Dustin Hoffman, Susan Sarandon, Aleksia Landeau, Richard Messing, Lev Friedman, Ellen Pompeo i inni.

Kameralny dramat, który stawia

pytanie, jak żyć i kochać, gdy utraciło się bliską osobę. Akcja toczy się w latach 70., w Massachusetts. Młody Joe Nast oplakuje niespodziewaną śmierć swojej narzeczonej, przypadkowej ofiary strzelaniny w restauracji. Po pogrzebie chłopak zamieszkuje z jej rodzicami, Benem i JoJo. Sytuacja, w której się znalazł, przerasta jego siły. Mimo że stara się nie okazywać rozpaczy, zupełnie nie wie, jak pokierować dalszym życiem. Pograżony w apatii pozwala, by inni podejmowali za niego decyzje.

PRIMA

6.30 Tabaługa (s. anim.) 7.05 Krok za krokiem (s.) 8.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.40 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 9.35 Jesteś moim życiem (s.) 10.35 Diagnoza morderstwa (s.) 11.35 Policja kryminalna Kolonia (s.) 12.35 Lekarz z gór (s.) 13.35 Inspektor Balko 14.35 Renegat (s.) 15.30 Elisa z Rivombrosy (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.00 Wiadomości, prognoza pogody 18.05 5 kontra 5 (pr. roz.) 18.55 Wiadomości, sport 19.25 M.A.S.H. (s.) 20.00 Bardzo delikatne związki (s.) 21.15 VyVoleni - nowi bohaterowie 22.55 Nowojorscy gliniarze (s.) 23.50 VyVoleni - nowi bohaterowie 0.20 Blisko domu (s.) 1.15 Zapytaj o przyszłość.

PIĄTEK 2 LISTOPADA

TVP 1

5.55 Był taki dzień 2 listopada 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Moda na sukces (s.) 9.25 Świnka Peppa - Chora Peppa 9.35 Wesola lekcja - Historia (s. anim.) 9.40 Byli sobie odkrywcy - Pierwsi żeglarze 10.15 Snobs 10.45 Sąsiedzi - Twarzą w twarz (s.) 11.10 Faceci do wzięcia - Pisać każdy może (s.) 11.40 Telezakupy 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Wielkie sprzątanie 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Reinkarnacje według Ciechowskiego 14.30 Kobieta zaradca - Podwójna dyskryminacja kobiet 15.00 Wiadomości 15.10 Monarch Cove (film USA) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Telexpress 17.20 Celownik 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.00 Mistrzostwa Świata - Rajd Zjednoczonych Emiratów Arabskich 20.20 Tajemnica twierdzy szyfrów 21.20 Człowiek w żelaznej masce 23.35 Łoskot! 0.10 Halloween - VI. Przekleństwo Michaela Myersa 1.40 Zagubieni (s.) 3.05 Zgoda - miejsce niezgody 4.00 Był taki dzień 2 listopada.

TVP 2

5.15 Statek miłości (s.) 7.00 Telezakupy

7.15 Dziwny jest ten świat 7.45 Przygody Goździka Ogrodnika - Akademia Skrzatów 8.05 M jak miłość (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.05 Święta wojna - Kometa hanysa 11.40 W niewoli snów 13.15 Wojciech Cejrowski boso przez świat - Wioska Himba 13.50 Ryzykanci (s.) 14.40 Rezerwat namiętności - Złamane życie (s.) 15.45 Barwy szczęścia (s.) 16.50 Codzienna 2 m 3 17.25 Wyjechał 17.55 Golf Pro Tour 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.10 Wideoteka dorosłego człowieka 20.00 Gwiazdy tańczą na lodzie 22.00 Gwiazdy tańczą na lodzie - finał 22.35 Panorama 22.59 Sport-telegram 23.05 Buntownik z wyboru (film USA) 1.20 Miasteczko Twin Peaks (s.) 2.10 Clara Sheller - Kobięca intuicja 3.10 Sennik polski (feleton) 3.15 Załóż się - Katarzyna Bujakiewicz, Tomasz Kammel, Andrzej Grabowski.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.02 Gość poranka 8.15 Serwis info 8.21 Serwis ekonomiczny 8.30 Serwis info 8.36 Korespondent TVP o poranku 8.45 Tropice 9.00 Serwis info 10.05 Serwis kulturalny 10.10 Gość poranka 10.30 Serwis info 11.04 Biznes - otwarcie dnia 11.30 Serwis info 12.09 Komentarz - kraj 12.24 Serwis kulturalny 12.30 Serwis info 13.08 Komentarz - świat 13.30 Serwis info 14.09 Komentarz - kraj 14.30 Serwis info 15.05 Serwis ekonomiczny 15.10 Raport z Polski 15.30 Serwis info 16.07 Serwis ekonomiczny 16.13 Rozmowa dnia 16.30 Serwis info 16.45 Aktualności 16.50 Kronika miejska - Sosnowiec 17.00 To się wytnie 18.00 Aktualności 18.45 Czwarta władza 19.15 Ślązaków portret własny 19.30 Trójka tam była 19.50 TV Katowice zaprasza 20.01 Minęła 20-ta 20.30 Serwis info 20.38 Minęła 20-ta 21.05 Telekurier bliżej ciebie 21.30 Serwis info 21.45 Aktualności 22.16 Ekonomia i rynek - Magazyn TVP Info i Rzeczpospolitej 22.30 Serwis info 0.02 Uwierz w dokument 0.43 Minęła 20-ta 1.53 Ekonomia i rynek - Magazyn TVP Info i Rzeczpospolitej.

POLSAT

5.45 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.30 Sekret Laury (s.) 7.45 Wielka wygrana (teleturniej) 8.40 Graczykowie - Buła i spółka (s.) 9.15 Słoneczny patrol (s.) 10.10 Kosmici 10.40 Miodowe lata - KIT Show (s.) 11.30 Brazylia : Polska - Puchar Świata kobiet w Japonii 12.30 Wielka wygrana - Graczykowie 13.00 Samo życie (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Świat według Bundy'ch (s.) 15.50 Wy-

PANI DOUBTFIRE

Komedia, 160 min, USA 1993
Polsat, piątek 2. 11., godz. 20.00
Reżyseria: Chris Columbus
Występują: Robin Williams, Sally Field, Pierce Brosnan, Harvey Fierstein, Matthew Lawrence, Mara Wilson, Lisa Jakub i inni.

Daniel Hillard, bezrobotny aktor i lekkomyślny ojciec po czterech latach małżeństwa zostaje porzucony przez żonę, Mirandę. Mimo rozwodu usiłuje zachować jednak bliski kontakt z trójką dzieci, ale bez powodzenia. Decyzją sądu może widywać się z pociechami tylko raz w tygodniu. Wykorzystuje więc fakt, że była małżonka poszukuje gosposi. Wciela się w postać pochodzącej ze Szkocji 60-letniej Euphogenii Doubtfire i oferuje Mirandzie swoje usługi. Lecz zdobycie posady to początek batalii o odzyskanie rodziny.

darzenia 16.15 Interwencja 16.35 Kosmici 17.05 Miodowe lata - SMS 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Pani Doubtfire (film USA) 22.40 Elektra (film USA) 0.45 www.strach 2.45 Nagroda gwarantowana 3.45 Nocne randki.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Historia sław Zapomniana gwiazda 10.00 Wiadomości 10.05 Hedvika (film czech.) 11.40 Drogi 11.40 Czy mnie zechcecie? 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.25 Ćwiczmy z TVC 13.35 Ogród - to sztuka 14.00 Garfield i przyjaciele (s. dok.) 14.30 Królestwo dzikiej natury (s. dok.) 15.00 Wiadomości 15.05 Nasza wieś (mag.) 15.30 Muzyka dla dzieci 16.20 Lot 29 (s.) 16.40 Labirynt 17.15 AZ-kwiz (teleturniej) 17.40 Testy porady, reportaże 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.15 Mieszkać - to sztuka (mag.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Żandarmskie humorystki (s.) 21.30 13 komnata Petry Justy 22.05 Talk show Jana Krausa 22.50 Alan McBeal (s.) 23.35 Wiadomości, prognoza pogody, sport 23.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.50 Pargasy 0.1.20 Pod pokrywką.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Ten nasz czeski charakter 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.45 Żywe serce Europy 12.00 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.15 Festiwal (s. anim.) 12.40 Bajka 13.40 Teleturniej na szkoła 13.50 Geografia świata 14.05 Złote rączki 14.15 Futuroskop 14.45 Meduza (lista przeb.) 15.15 Na ratunek życiu 15.40 Przygody nauki i techniki 16.05 Eurofundue (mag.) 16.15 Kamery w podróży (cykl dok.) 17.00 Maledywy 17.20 Prywatne muzea (s. dok.) 17.30 Sztuki walk 18.00 Msza św. 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn Ligi Mistrzów 19.30 Ćwiczmy z TVC 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Cudowna planeta (s. dok.) 21.00 Wydarzenia, komentarze 21.30 Kino box (mag.) 22.00 Ołowiana bańka 22.30 TVC Live - Arakain 23.25 Blau Books (s.) 23.50 Gorączka piątkowa 0.40 Czerwony karzeł (s.) 1.00 Sunshine - Live (koncert).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Sprawy ojca Dowlinga (s.) 9.35 Perry Mason (s.) 11.30 Ulica (s.) 12.15 Zawodowcy (s.) 13.15 Lenssen i spółka (s.) 13.45 Gorące Hawaje (s.) 14.40 Czarodziejki (s.) 15.35 Bez śladu (s.) 16.30 Świat według Bundy'ch (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przyszłonia w różnym ogrodzie (s.) 21.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 22.20 Terminator (film USA) 0.25 Ostatni świadek (s.) 1.35 Strażnik Teksasu (s.).

PRIMA

6.30 Tabaługa (s. anim.) 7.05 Krok za krokiem (s.) 8.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.35 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 9.35 Jesteś moim życiem (s.) 10.35 Diagnoza morderstwa (s.) 11.35 Policja kryminalna Kolonia (s.) 12.40 Lekarz z gór (s.) 13.40 Inspektor Balko 14.40 Renegat (s.) 15.40 Elisa z Rivombrosy (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.00 Wiadomości, prognoza pogody 18.05 5 kontra 5 (pr. roz.) 18.55 Wiadomości, sport 19.25 M.A.S.H. (s.) 19.50 Losowanie loterii Euromiliony 20.00 Morderstwa w Midsomer (s.) 22.10 VyVoleni - nowi bohaterowie 23.40 Losowanie loterii Euromiliony 23.50 Wild Wild West (film USA) 2.00 Zapytaj o przyszłość.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

»Po naszymu«

Przypadkowo natrafiłem w czeskim dzienniku „Dnes Kraj Moravskoslezsky” z 10 sierpnia 2007 roku na wywiad Petry Sasinovej z prof. D. Kadlubcem nt. naszej gwary. Materiał jest opatrzony wymownym tytułem: „Gwara do szkół. Uczniowie w Karwinie będą mogli usłyszeć, jak brzmiał język ich przodków. Miasto Karwina przygotowuje płytę kompaktową z nagraniami tekstów piosenek w zanikającej gwarze śląskiej »po naszymu«. I w gwarze tkwi nasze bogactwo”. Znajdujemy tu także symboliczne zdjęcie D. Kadlubca obok pnia z obciętymi kikutami konarów. Artykuł powstał w związku z przygotowywaniem przez miasto Karwina wersji dźwiękowej książki D. Kadlubca „Skoro zapomniiane”.

Pragnę podzielić się z czytelnikami uwagami w związku ze sposobem potraktowania tego artykułu. Uważam, iż pomysł i jego realizacja jest rzeczywiście potrzebna, by przynajmniej w ten sposób ratować naszą mowę śląsko-polską, która przetrwała pomimo różnych przeszkód całe wieki od całkowitego zapomnienia. Lecz jakież to czasy nastały, że zamiast walki o naszą mowę ojczyzną przychodzi nam cieszyć się z takiego podejścia do sprawy.

Uwagę skupię na ustępie, który tutaj przytoczę: Pytanie dziennikarki: „Jak powstało »po naszymu«, z jakich języków?”, odpowiedź D. Kadlubca: „Pochodzi ono z położenia geograficznego tej części Śląska między Polską, Czechami i oczywiście tego, że było częścią Austro-Węgier. Większość słów jest pochodzenia regionalnego, pozostałe są z języka czeskiego, polskiego i niemieckiego”.

Wydaje mi się, że wypowiedź nie jest wyczerpująca, ścisła czy rzetelna. Dotyczy ona miejscowego narzecza, dialektu, ale należało tu bezwzględnie wyjaśnić z jakiego języka narzecze to się wywodzi, co jest jego podstawą, na pewno nie jest to język czeski ani niemiecki. Szkoda, że we wszystkich wypowiedziach nie ma wzmianki na ten temat. A była dobra okazja po temu, by w sposób wiarygodny, fachowy wytłumaczyć społeczeństwu czeskiemu jakie korzenie ma to zagadnienie na Śląsku Cieszyńskim i w jakim stopniu jest dziś zniekształcona i zachwaszczona germanizmami i czechizmami. Germanizmami głównie w czasach austriackich, czechizmami w ostatnich dziesięcioleciach, lecz mimo wszystko pozostała gwara śląsko-polską.

STANISŁAW ZAHRADNIK

Nieścistości w Aneksie

Nabyłem niedawno „Aneks do Leksykonu PZKO” i początkowo skoncentrowałem swoją lekturę w temacie kół działających na katastrofalnym terenie Końskiej. W Kanadzie powstało samodzielne kolo już w 1946 r., bo wtedy oderwano to młode osiedle od Końskiej.

Zaskoczyły mnie różne nieścistości dotyczące kolo w Trzyńcu Podlesiu. W Leksykonie z 1997 r. wprowadzić opisano początki dużego kolo w Końskiej przed jego podziałem w 1959 r. Potem utarły się niestety niewłaściwe nazwy dla nowych kół. Kolo wschodnie nazwano Trzyńcem Osówką, należą do niego członkowie z dawnego Czeskiego Puńcowa, który przemianowano urzędowo na Třinec-Osuvky. Natomiast kolo zachodnie figuruje w dokumentach już dawno, jako Trzyńciec Podlesie. Uważam, że jeszcze nie nastal czas, by zapomnieć o istnieniu dawnej, znanej wioski. Dobrze, że istnieje jeszcze przystanek kolejowy Třinec-Końska, jest pewna nadzieja, że w tej nazwie pokaże się kiedyś małe litery i słowo Końska.

W tekstach „Aneksu” znalazłem różne nieścistości. Nie zawinił je raczej jego autorzy. W wypadku kolo w Podlesiu, i w kilku innych wypadkach, musieli czerpać z tego, co znaleźli w archiwum PZKO czy „Zwrotu”. A tam nie mogli znaleźć np.

tego, że prezesem kolo Podlesie jest od 1986 r. po dziś dzień Lidia Jursa, która zastąpiła się o to, że pomimo coraz trudniejszych warunków kolo nadal jest widoczne, są spotkania towarzyskie, wycieczki.

Zapominano też o wielu innych zasłużonych ludziach. Na styku kół Kanada, Niebory i Podlesie działa już ponad 20 lat chór mieszany Zgoda, co zostało w Aneksie odnotowane. Natomiast nie napisano, że od samego założenia chóru jego niezwykle ofiarną i pomysłową dyrygentką jest Irena Matysa. Zaś kolo na Osówkach chyba zapomnieli, że dużą większość imprez był i jest nadal Piotr Stec. W wypadku Wędryni zapominano o tak zasłużonych ludziach, jak Jerzy Cienciała, Józef Kaszper czy Bogusław Raszka. Zamiast osobnego rozdziału o zasłużonych działaczach można było umieścić spis wcześniej odznaczonych i zapisanych do Złotej Księgi.

„Aneks” pomimo wszystko zawiera wiele ciekawych informacji i myśli. Uważam jednak, że nasi historycy i działacze powinni zająć się teraz szerszym stanem całego tutejszego społeczeństwa, jeżeli nie chcemy się pogodzić ze zjawiskiem kurczenia się naszej największej organizacji i innymi nam nieprzyjemnymi zjawiskami.

OSKAR LANEC, Trzyńciec Końska

redakcyjnej Noczy

Wspaniały dar dla seniorów

Dzięki uchwale radnych Urzędu Miejskiego Cz. Cieszyna, od roku 2003 już 941 seniorów skorzystało z pobytu zdrowotnego w uzdrowisku Lubaczowice. Jest to wspaniały humanitarny gest dla mieszkańców miasta - rencistów powyżej 60 lat. Darmowy pobyt w uzdrowisku jest dla nich niejako prezentem na życiowe jubileusze, kierowany jest on głównie do par małżeńskich. Oprócz wszechstronnej troski, zakwaterowania i całodziennego wyżywienia w trzygwiazdkowym, położonym niemalże w centrum hotelu, każdy uczestnik otrzymuje gratis 3 zabiegi relaksacyjno-zdrowotne. Uważam, że najlepszy daru miasto po prostu nie mogło wymyślić. Stąd moje podziękowania dla UM w Cz. Cieszynie, zwłaszcza zaś dla pracowni jego wydziału socjalnego - p. Klaudivy Vostrej, która cierpliwie odpowiadała przed wyjazdem na setki naszych pytań, oraz p. Michaeli Valentovej, przewodniczącej naszego turnusu. Doceniliśmy też fakt, że w Lubaczowicach odwiedził nas sam burmistrz miasta Vít Slováček, by z nami porozmawiać. Teraz tylko należy sobie życzyć, żeby w kasie Cz. Cieszyna nie zabrakło pieniędzy na podobne akcje.

JÓZEF KULA, Stanisławice

JOSEF HALOUZKA, TRENER HOKEISTÓW KS KARWINA:

Stawiamy na młodzież

Drugoligowi hokeiści Karwiny, wbrew prognozom fachowców, nie pełnią roli chłopców do bicia w trzeciej najwyższej klasie rozgrywek. Beniaminek drugiej ligi spisuje się całkiem nieźle, zajmując w tabeli grupy wschodniej aktualnie ósme miejsce. Przed hokeistami ostatni mecz pierwszej kwarty sezonu, w którym Karwina zmierzy się na wyjeździe z faworyzowaną Techniką Brno. Przed sobotnim pojedynkiem w Brnie „GL” rozmawia z trenerem Karwiny, Josefem Halouzka.

Wiem, że trenerzy nie lubią stawiać ocen w trakcie trwającego sezonu, ale wygląda na to, że rzeczywistość przerosła najśmielsze oczekiwania...

Wciąż stawiamy sobie te same, skromne cele. Chcemy utrzymać w Karwinie drugą ligę, bo miejscowi kibice z pewnością na to zasługują. I zdajemy sobie sprawę z tego, że poziom ligi jest bardzo wyrównany i aktualna ósma pozycja w tabeli niczego jeszcze nie przesądza, tym bardziej, że przed nami jeszcze szmat drogi. W sobotę zagramy z Techniką Brno, potem z Opawą i Hodoninem. Wszystkie te trzy mecze zaliczymy na wyjeździe i to z klasowymi rywalami. Do własnej hali wrócimy dopiero 21 listopada, wtedy podejmujemy Szternberk. Nasze listopadowe tournée po obcych lodowiskach może być kluczowe dla losów całego sezonu.

Ile sił potrzeba na trenowanie tak młodego zespołu, jak Karwina?

Rzeczywiście, średnia wiekowa mojej drużyny wynosi 20 lat. I uważam, że druga liga powinna być odskocznią dla młodych talentów, marzących o grze w ekstraklasie. Tak, jak chociażby w wypadku Romana Szturca, naszego wychowanka, który przebił się w tym sezonie do podstawowego składu ekstrakligowych Witkowic i strzelał też bramki. W Karwinie nie brakuje utalentowanych młodych zawodników. Hokej znów staje się nad Olzą modny.

Z meczu Karwina - Uniczow, wygranego przez gospodarzy 4:0.

Z trenerem Witkowic, Miroslavem Fryčerem, grał pan w przeszłości w jednym zespole. Fryčer pochodził z Karwiny, nasuwa się więc pytanie, czy aby Karwina nie staje się powoli taką małą hokejową farmą Witkowic?

Z Witkowicami utrzymujemy bardzo dobre stosunki, ale określenie „farma” raczej tu nie pasuje. Cieszę się z tego, że Witkowice sięgnęły po

Romana Szturca i dały mu szansę gry w ekstraklasie. To impuls dla pozostałych graczy, że warto trzeźwo patrzeć na treningi. W Karwinie przykłada się do treningów, w Karwinie przykłada się do treningów, w Karwinie przykłada się do treningów. W Karwinie przykłada się do treningów, w Karwinie przykłada się do treningów.

W Brnie nie wygrywa się łatwo, o czym przekonali się w ostatnim sezonie m.in. hokeiści Orłowej. Z jakimi ambicjami jedziecie więc pod Szpilberk?

Na wyjeździe nie gramy najlepiej w tej materii musi dojść do poprawy. Chłopców nie paraliżuje ten fakt, ale wręcz przeciwnie. Hokeiści przed obcą publicznością zapewnają często o zaleceniach taktycznych, ale wierzę, że w Brnie zapamiętają rozsądnie i będziemy godnym przeciwnikiem dla Techniki.

Rozmawiał: JANUSZ BITTMAN

Turniej tenisa stołowego w Błędowicach

W ubiegłą sobotę zorganizowało MK PZKO Błędowice turniej tenisa stołowego, który był 1. rocznikiem Memoriału Jasia Nierostka, znanego błędowickiego sportowca. Organizację turnieju pomagali zabezpieczyć członkowie Klubu 99 PTFS „Beskid Śląski”. Turniej organizowany był w kategoriach do 50 lat i nad 50 lat.

Wyniki kategorii do 50 lat: 1. Stanisław Jastrzębski - Błędowice, 2. Stanisław Monczka - Lutynia - Łąki, 3. Piotr Chroboczek - Błędowice. **Kategoria nad 50 lat:** 1. Tadeusz Guziur - Skrzeczów, 2. Eugeniusz Krupa - Olbrachcice, 3. Marian Stec - Orłowa - Lutynia.

W finale o puchar przechodni Memoriału Jasia Nierostka zwyciężył Tadeusz Guziur 3:1 nad Eugeniuszem Krupą. Dyplom dla najstarszego uczestnika turnieju otrzymał Tadeusz Nierostek - noster błędowickiej kultury i sportu.

(W. J.)

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W NAJNIŻSZYCH ROZGRYWKACH

Czarna kolejka w I A klasie

I A KLASA - GR. B

● **RASZKOWICE - STONAWA 4:1 (1:0).** Bramki: Feiko 2, samob. Koláček, Špadi - Poledník. W. 50. Czwarta z rzędu przegrana Stonawy przesądziła o dalszych losach trenera Tomáša Vychopenia w tym klubie. W sobotnim meczu z prowadzącą w tabeli Czeladną zespół poprowadził już Roman Kaizer, w przeszłości związany m.in. ze Slavojem Rychwald i Boguminem. Raszkowice nie pokazały wielkiego widowiska, ale na słabo grającą Stonawę wystarczył nawet futbol w piknikowym tempie. Do pełnego szczęścia zabrakło tylko grillowanej świni, na którą z pewnością liczył tendencyjnie prowadzący zawody sędzia Foltýnek. Stonawa rozsypana się po trzecim голу - samobójcu w wykonaniu Koláčka. Honorowego gola w fatalnym meczu zdobył dla gościa z rzutu karnego najmłodszy piłkarz na boisku, Poledník. **STONAWA:** Glogár - Franc - Koláček, Bystron, Ševců - Loder, Dluhož, Vodák, Šurín - Petruňa, Špinar (25. Poledník).

● **LUTYNIA DOLNA - CZELADNA 0:2 (0:1).** Bramki: 36. Pfléger, 66. Kunz. CZK: Habrda (LD). W. 150. Faworyt szóstoligowych rozgrywek nie miał w pojedynku z gospodarzami łatwej przeprawy. Męczący się w tym sezonie zespół Lutyni Dolnej rozpoczął o dźwiwo w lepszym stylu, dwukrotnie jednak w dobrej pozycji nie dał rady Pfeček. Czeladna przejęła inicjatywę dopiero po wykluczeniu z boiska Habrdy, strzelając po akcji eks-dzieńmowickiego Pflégera gola na 0:1. W 66. minucie Kunz z kontrowersyjnego rzutu karnego podwyższył na 0:2 i można było zwinąć kurtynę. **LUTYNIA D:** Mrázek - P. Vanečko, J. Vanečko, Čef, Zuček - Hanusek, Kone

čny, Figura, Pfeček - Posol (78. A. Matys), Habrda. ● **PRZYBOR - ŠMILOWICE 3:2 (0:1).** Bramki: Sattler, Z. Čapka, Maluš - Šzuščík, Ganczarczyk. W. 100. Szóstoligowcy z impetem ruszyli na rywala i w pierwszej połowie miały więcej z gry. Gola do szatni zdobył Sattler wykorzystując sprytnie podanie od Sikory. Druga połowa na wykonaniu gości nie była już tak udana. Sattler i Čapka pozostawieni zostali bez opieki w polu karnym (2:1), na 2:2 zdołał jeszcze wyrównać z podania Sattlera gość Ganczarczyk, ale błąd Bašandy przesądził o wyniku. **ŠMILOWICE:** Bašanda - M. Topiarz - Baš. Topiarz, M. Sikora - Slušný, Franek, Klár, Bilko - Ganczarczyk, Mich. Šzuščík.

● **BRUSZPERK - WĘDRYNIA 2:1 (1:1).** Bramki: Poláček, Čigánek - Špacír. W. 150. Z wąską kadrową karmy borykająca się Wędrynia dogrywała mecz w dziesiątkę. Wstrząs mózgu doznał Mitrenga, który od 20. minuty w ataku zastąpił rezerwowego bramkarza Chlebek. Do przerwy kontuzji nabawił się z kolei Sattler. Z improwizowanym składem goście zaliczyli całkiem niezłe spotkanie, które Bruszperk rozstrzygnął na swoim korzyść dzięki większej agresywności w polu karnym. Przy decydującym голу Čigánka (po centrze z prawej strony) zagapiła się cała wędryńska obrona. **WĘDRYNIA:** Čsikán - Bežák - Oška, Broda, Fojcik - Šmal, Bašanda - Čigánek, Cymorek - Špacír - Staš, Mitrenga (20. Chlebek).

Mecz Stara Biela - Dzieńmowice z powodu złego stanu murawy przełożono na 17. 11. **Lokaty:** 1. Czeladna 28, 2. Nowy Jiczyn 28, 3. Dzieńmowice 21, 4. Šmilowice 13, 10. Wędrynia 11, 11. Lutynia D. 11, 12. Stonawa 9 pkt.

Sport Polski

■ **SZCZYPIORNIŚCI Z SUPERCUPU CHAREM.** Reprezentacja Polski wygrała silnie obsadzony turniej „Supercup”. Wicemistrzowie świata zanotowali komplet czterech zwycięstw. Po półfinałowym zwycięstwie z Niemcami „biało-czerwoni” pokonali w finale Szwedów 27:26 (14:13). Decydującego gola na pięć sekund przed końcem zdobył Mariusz Herasik, który z dziewięciu metrów umieścił piłkę w okienku. (Jh. PAB)